

25. oktober 2015

Qasigiannuguit Aasiaallu akornanni erngup nukinganik nukissiorfiliornissamat misissuinerlut atatillugu nunaqarfiit qanigisaaniittut erngup nukinganik nukissiuutillu ataavartut allat atorlugit nukissiorfilernissaannik periarfissat misissoqqullugit peqquneqarnissaannik siunnersuut. Misissuinermit Igalikumi nukissiuutinik ataavartunik assigiinngitsunik atuinermit misileraanermit maanna ingerlasumit misilittakkat ilanngunneqassapput misissuinerullu inerneru kingusinnerpaamik UPA2017-mi Inatsisartunut saqqummiunneqassalluni.

(Inatsisartuni ilaasortaq Ane Hansen, Inuit Ataqtigiit)

Aallarniutigalugu siunnersuuteqartoq Ane Hansen Inuit Ataqtigiinneersoq Siumumiit qutsavi-giumavarput Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuutaanut.

Nunatsinni erngup nukinga atorlugu nukissiorfiliortiterit 1990-ikkut aallartinneranni aallartinne-qarnerisa kingorna maanna illoqarfiit anginerit tamakkersimalerpavut erngup nukinga atorlugu nukissiuuteqalersimasut. Tamanna inuiaqatigiittut tulluusimaarutissatta annertuut ilagaat, tassa-mi ineriartortitsisimaneq taamaattoq inuiaqatigiinnut aningaasaqarnikkut pitsaasumik siunissami kinguneqartussaasoq ilisimavarput. Soorunami aamma nunatut nukimmik minguitsumik atuinita annertusiartornissaanik siunertaqartuarnitta assigiinngitsutigut pilersitsinernik kinguneqartarnissaat Inatsisartuni pilersaarusiortugillu timitalerneqartarnissaat qinikkatut pisussaaffigaarput.

Maannamut erngup nukinganik nukissiorfeqarnikkut pilersitsivigineqareersimasut tassaapput Nuuk, Sisimiut, Ilulissat, Tasiilaq, Qaqortoq kiisalu Narsaq. Siumumilu isumarpugut illoqarfiit mikinerit kiisalu nunaqarfiit nukissiuutigut minguitsumik innuttaasunullu akikinnerusumik atugaqartit-sisinnaasut ineriartortinneqarnissaat piffissanngortoq.

Aap, inuiaqatigiisugut erngup nukinga atorlugu nukissiornermi ineriartortitsisimaneq eqqarsaati-galugu angusaqarsimaqaagut, kisitsisitigullu takussutissat uppernarsitippaat innaallagissamik tunisassiornerput 70 %-ia sinnerlugu erngup nukinganik nukissiorfinneersoq. Tamanna ajunngilluinarpoq, tamannali uniffigiinnarnagu ingerlaqqittariaqarpugut.

Siumumi isumaqarpugut illoqarfiit anginerit kisiisa pinnagit piffissanngortoq aamma illoqarfiit minnerit kiisalu nunaqarfiit nukissiuutinik ataavartunik atuiffigilernissaannik pilersaarusiortugillu pilersitsivigissallugit.

Erngup nukinga atorlugu nukissiorfiit ilisimasaqarfigingaatialersimavagut, taakkualu nukik pilersittagaat pilersissinnassaalu inuiaqatigiinni suli annertunerusumik ineriartortinneqarnissaat periarfissarissaartut taaneqarsinnaavoq.

Siunnersuuteqartup Qasigiannuguit Aasiaallu akornanni erngup nukinganik nukissiorfiliornissamat misissuinerlut atatillugu nunaqarfiit qanigisaaniittut erngup nukinganik nukissiuutillu ataavartut allat atorlugit nukissiorfilernissaannik periarfissanik misissuisoqartariaqarnissaanik siunnersuuteqarnera immikkut soqutiginaateqarnera Siumumiit oqaatigerusupparput. Tassami nukissiuutit ataavartut pilersitsiortuigineqarnerini ajornangippat siammasissumik atorluuanikkullu periuseqarluni suleriaaseqarnissaq pingaaruteqarluinnartoq Siumumi isumaqaratta. Inoqarfiit mikinerusut inuussutissarsiornikkut allatigullu periarfissaasa sutigut tamatigut pitsanngorsartuarnissaat oqariar-

tuutigiuarparput, tamannalu aamma nukissiuteqarnikkut aqquasaariaqartoq Siumumi isumaqarpugut.

Erngup nukingani nukissiuteqarnikkut inerisaaneq nangillugu Naalackersuisut suleriaqqinnerat Siumumiit naammagisimaaratsigu matumani oqaatigissavarput. Pineqartumilu matumani aappaagu 2017-imi misissuinerit naammassineqareersimanissaannik Naalackersuisut ilimasaaruteqarnerat pissangalluta utaqqissavarput, Siumumiillu neriuutigaarput illoqarfinni nunaqarfinnilu pineqartuni kiisalu inuiaqatigiinni aningaasaqarnikkut pitsaasumik kinguneqartussatut kiisalu avatangiisitigut ajoqusiinngitsumik kinguneqartussatut inerniliiffigineqarumaartut.

Naggataatigut Siumumiit oqaatigerusupparput Igalikumi nukissiutinik ataavartunik assigiinngitsunik atuinermik misileraanermit maanna ingerlasumit misilittakkat ilanngunneqarnissaannik oqariartorneq kisiat tunngavigissallugu apeqquseratsigu, isumaqarlutali nukissiutitigut periarfissaasinnaasut tamaasa isigalugit misissuinerup suliarineqarnissaa pissusissamisoornerusoq.

Naak Naalackersuisut suliap aallartereersimaneranik oqariartuuteqaraluartut Siumumiit pingaartipparput suliap ataatsimiititaliamut susassaqartumut ingerlatinneqarnissaa, tassami nunatsinni nukissiutitigut ataavartunik inerisaaqqinnissamut suligasuaqqinnissatta aallartisaqqinnerani pitsaasumik tunuliaqutsikkamik toqqammaveqarnissaa pingaartilluinnaratsigu.

Taamatut oqaaseqarluta siunnersuut aappassaaneerneqartinnani Sanaartornermut ataatsimiititaliami suliarineqarnissaa Siumumiit inassutigaarput.

Anders Olsen
Siumut.